

**Commentariorvm, Ac Dispvationvm In Primam Partem
Sancti Thomæ Tomvs ...**

Complectens Quæstiones à XXVII. vsque ad LXIV. & à Quæstione CVI.
vsque ad CXIV.

Vázquez, Gabriel

Antverpiæ, 1620

De actu primo Angeli ad intelligendum supernaturalia. cap. 1.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-81000](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-81000)

mo igitur modo intellectus Angeli nunquam est in potentia respectu eorum, ad quæ eius cognitio naturalis se extendere potest. Sicut enim corpora superiora, scilicet cælestia non habent potentiam ad esse quæ non sit completa per actum, ita cælestes intellectus, scilicet Angeli non habent aliquam intelligibilem potestiam, quæ non sit totaliter completa per species intelligibiles connaturales eis. Sed quantum ad ea, quæ eis diuinitus reuelantur, prohibet intellectus eorum esse in potentia: quia sic etiam corpora cælestia sunt in potentia quandoque vt illuminentur à Sole. Secundo vero modo intellectus Angeli potest esse in potentia ad ea, quæ cognoscit naturali cognitione. Non enim omnia, quæ naturali cognitione cognoscit semper actu considerare: sed ad cognitionem verbi, & eorum quæ in verbo videt, nunquam hoc modo est in potentia, quia semper actu intuetur verbum, & ea quæ in verbo videt. In hac enim visione eorum beatitudo consistit. Beatitudo autem non consistit in habitu, sed in actu, vt dicit Philosophus in 1. Ethic. cap. 8.

Ad primum ergo dicendum, quod motus ibi non sumitur secundum quod est actus imperfecti, id est existentis in potentia; sed secundum quod est actus perfecti, id est existentis in actu. Sic enim intelligere & sentire dicuntur motus, vt dicitur in 3. de anima.

Ad secundum dicendum, quod desiderium illud Angelorum non excludit rem desideratam, sed eius fastidium. Vel dicuntur desiderare Dei visionem quantum ad nos reuelationes, quas pro oportunitate negotiorum à Deo recipiunt.

Ad tertium dicendum, quod in substantia Angeli non est aliqua potentia denudata ab actu. Et similiter nec intellectus Angeli sic est in potentia quod sit absque actu.

Notationes circa Articulum.

Prima conclusio est: Si loquamur de actu primo ad intelligendum respectu eorum, quæ Angelus cognoscere potest, semper est in actu, & nunquam in potentia: respectus tamen eorum, quæ diuinitus reuelantur, intellectus Angeli est aliquando in potentia. Secunda conclusio: Si loquamur de actu secundo, qui est intellectio, aliquando est intellectus in potentia, etiam respectu eorum, quæ potest naturaliter cognoscere: quia non omnia, quæ naturaliter nouit, semper actu considerat. Tertia conclusio: Respectu Dei, & eorum, quæ in verbo videntur, semper est in actu visionis clare. Circa tertiam conclusionem notandum est, cum inquit S. Doctor, ea quæ videntur in verbo semper actu videri à beato Angelo, intelligere non ab initio suæ beatitudinis, iuxta ea, quæ ipse docuerat quæst. 57. artic. 5. sed post.

Vasquez in 1. p. tom. 2.

quam reuelata in tempore fuerat. Eodem modo intelligendum est, quod ait artic. sequenti, hæc omnia simul videri, de quo satis à nobis dictum est supra disputar. 54.

DISPUT. CCXIX.

Quomodo intellectus Angeli sit in potentia, & in actu.

De actu primo Angeli ad intelligendum supernaturalis.

cap. 1.

De habitibus naturalibus, quibus intellectus Angeli est in actu primo. cap. 2.

De actu secundo intellectus Angeli, qui est intelligere. ca. 3.

CAPVT I.

De actu primo Angeli ad intelligendum supernaturalis.

Sanctus Thomas in articulo ita videtur locutus de actu primo Angeli ad intelligendum supernaturaliter, vt non intellexerit de habitibus supernaturalibus: & ita dixit, respectu eorum, quæ Angelus reuelatione solum diuina cognoscit, intellectum Angeli non esse semper in actu primo. Præterea per actum primum ad hæc mysteria cognoscenda non intelligit species aliquas infusas supernaturales: quia Angelus in via mysteria supernaturalia per species rerum naturalium cognoscit: ergo per actum primum intelligit etiam reuelationem: nam intellectus indiget tanquam principio, non solum speciebus, sed etiam diuina reuelatione, vt cognoscat mysteria supernaturalia. Ceterum cum præter species requiratur etiam habitus infusus supernaturalis; tamen nullam de illo mentionem fecit S. Thom. Nonnulli Thomistæ existimant probabile, habitum infusum ad credendum in Angelis non fuisse distinctum ab speciebus intelligibilibus, aut saltem nihil referre hoc, aut alio modo de habitu infuso in Angelis theologizare. Mea tamen sententia, eodem modo in Angelis, sicut in hominibus dicendum est, fuisse habitum infusum fidei in via ad credendum mysteria supernaturalia, siue habitus ille infundatur ad efficiendam substantiam actus credendi, siue ad modum aliquem in actu, de quo suo loco dicemus. Neque oppositum docuit Caietanus vt falso à nonnullis refertur. Imo vero ipse Caietan. quæst. 50. art. 6. ita interpretatur Doctorem sanctum in eo articulo, cum ait, in Angelis esse habitus: vt intelligatur tam de naturalibus, quam de supernaturalibus, & infusis: quia in via habuerunt habitum fidei, in patria vero habitum luminis: quare de aliis etiam habitibus infusis in voluntate eodem modo dicendum est. Et ratio est eadem: si enim in homine requiritur talis habitus, vt ipse producat substantiam, vel modum actus per naturalem formam intrinsecam, sibi que inherenter, cuius virtute connaturaliter operaretur, & non solum per auxilium Dei assistentis & cooperantis, eadem ratione in Angelis huiusmodi habitus constituendus est: quia eodem modo eius potentia cum actu supernaturali, vel cum modo illius comparatur.

CAPVT II.

De habitibus naturalibus, quibus intellectus Angeli est in actu primo.

De habitibus etiam naturalibus quibus intellectus Angeli constituitur in actu primo non eodem

Quid intelligat S. Tho. per actum primum ad cognoscenda mysteria.

Caietanus.